

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 14/18
V Lucemburku dne 21. února 2018

Rozsudek ve věci C-518/15
Ville de Nivelles v. Rudy Matzak

Doba pohotovosti, kterou pracovník tráví doma s povinností v krátké lhůtě reagovat na povolání zaměstnavatelem, musí být považována za „pracovní dobu“

Povinnost být fyzicky přítomen na místě určeném zaměstnavatelem, jakož i omezení vyplývající z nutnosti dostavit se do místa práce v krátké lhůtě velmi významně omezují možnosti pracovníka věnovat se jiným činností.

Požární služba města Nivelles (Belgie) sdružuje profesionální a dobrovolné hasiče. Ti se účastní zásahů a drží rovněž pohotovost. Rudy Matzak se stal dobrovolným hasičem v roce 1981. Kromě toho je zaměstnán v soukromé společnosti. V roce 2009 R. Matzak zahájil soudní řízení proti městu Nivelles směřující mimo jiné k tomu, aby tomuto městu bylo uloženo zaplatit mu náhradu škody za službu domácí pohotovosti, kterou držel a která musí být dle něj považována za pracovní dobu.

Cour du travail de Bruxelles (odvolací soud města Brusel rozhodující v pracovněprávních sporech, Belgie), ke kterému bylo v tomto sporu podáno odvolání, se rozhodl položit otázky Soudnímu dvoru. Přeje si zejména vědět, zda je možno na službu domácí pohotovosti uplatnit definici pracovní doby ve smyslu unijního práva¹.

V dnešním rozsudku Soudní dvůr nejprve zdůrazňuje, že se členské státy nemohou u určitých kategoriích členů požární služby přijatých do veřejných hasičských sborů odchýlit od souboru povinností plynoucích z ustanovení směrnice, včetně pojmů „pracovní doba“ a „doba odpočinku“.

Směrnice rovněž členským státům neumožňuje, aby ponechaly v platnosti nebo přijaly méně omezující definici pojmu „pracovní doba“, než je uvedena ve směrnici. I když směrnice zavádí možnost členských států uplatňovat nebo zavádět ustanovení, která jsou příznivější pro ochranu bezpečnosti a zdraví pracovníků, tato možnost se nepoužije na definici pojmu „pracovní doba“. Toto zjištění je podepřeno účelem směrnice, kterým je zajistit, aby v ní uvedené definice nebylo možno vykládat způsobem měnícím se v závislosti na jednotlivých vnitrostátních právech.

Soudní dvůr nicméně připomíná, že členské státy mohou i nadále ve vnitrostátním právu svobodně upravit délku pracovní doby a dob odpočinku způsobem pro pracovníky příznivějším, než jak činí uvedená směrnice.

Soudní dvůr rovněž připomíná, že směrnice neupravuje otázku odměňování pracovníků, jelikož tento aspekt nespadá do pravomoci Unie. Členské státy mohou ve vnitrostátním právu stanovit, že odměna pracovníka se během „pracovní doby“ odlišuje od odměny pracovníka po „doba odpočinku“, a to dokonce do té míry, že za posledně uvedenou dobu nepřizná žádnou odměnu.

A konečně, Soudní dvůr ozřejmuje, že **doba pracovní pohotovosti, kterou pracovník musí trávit doma s povinností reagovat na povolání svým zaměstnavatelem do 8 minut, což velmi významně omezuje možnosti věnovat se jiným činností, musí být považována za „pracovní dobu“**. Soudní dvůr v tomto ohledu připomíná, že určujícím faktorem pro přiznání kvalifikace „pracovní doba“ ve smyslu směrnice je skutečnost, že pracovník je povinen se zdržovat

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES ze dne 4. listopadu 2003 o některých aspektech úpravy pracovní doby (Úř. věst. 2003, L 299, s. 9; Zvl. vyd. 05/04, s. 381).

na místě určeném zaměstnavatelem a být mu k dispozici, aby mohl v případě potřeby okamžitě vykonat příslušný úkol.

V projednávané věci se jeví, že R. Matzak neměl být po dobu pohotovosti pouze zastižitelný. Byl povinen reagovat na výzvy svého zaměstnavatele do 8 minut a dále byl nucen být fyzicky přítomen na místě určeném zaměstnavatelem.

Soudní dvůr má za to, že i když tímto místem bylo v tomto případě bydliště R. Matzaka, a nikoliv jeho pracoviště, povinnost být fyzicky přítomen na místě určeném zaměstnavatelem, jakož i omezení vyplývající z hlediska zeměpisného a časového z nutnosti dostat se do místa práce do 8 minut, mohou objektivně omezovat možnosti, které má pracovník nacházející se v situaci R. Matzaka k tomu, aby se věnoval svým osobním a společenským zájmům. S ohledem na tato omezení se situace R. Matzak odlišuje od situace pracovníka, který po dobu pohotovosti musí být pouze zastižitelný zaměstnavatelem.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki 📞 (+352) 4303 5499

Obrazové záznamy z přednesení stanoviska jsou dostupné na [Europe by Satellite](#) 📞 (+32) 2 2964106